

GIÁO DỤC CON NGƯỜI

(Tảo và Giang đối thoại)

- Chúng mình cùng là đồng nghiệp trong ngành giáo dục, vậy chị Tảo nghĩ sao về ngành giáo dục của nước Mỹ mà mấy năm gần đây đã xảy ra bao nhiêu là vụ thảm sát tại học đường? Vừa thêm một tay súng giết chết 6 người và khiến 16 người khác bị thương tại Đại học Bắc Illinois ở Mỹ trong ngày Valentine 2008 ?

- Câu anh hỏi tôi, tôi hỏi lại anh đấy. Xin anh cho biết, đâu là nguyên nhân và đâu là hậu quả??? *Tảo không trả lời, còn hỏi ngược lại Giang, Giang nhún mày suy nghĩ:*

- Do chương trình giáo dục của nước Mỹ chưa toàn mỹ. *Tảo hỏi vặn:*

- Theo anh thì, chưa toàn mỹ ở chỗ nào?

- Lẽ lối giáo dục của nước Mỹ là chỉ lo cho học sinh có nhiều kiến thức, có nhiều khả năng, chỉ quan tâm cho học sinh sau khi ra trường sẽ thành đạt được hiệu năng về kinh tế, để có nhiều lợi nhuận. -Nói cách khác: Nhà trường chỉ nhồi nhét cho học sinh thật nhiều kiến thức để nhằm vào bằng cấp, vào chức vụ, vào chuyên ngành... chứ không nhằm vào con người. Kỳ thật, bằng cấp không phải là con người và con người cũng chẳng phải là bằng cấp. Tức là giáo dục như thế, sẽ không thể nào đào tạo ra con người thật được, mà chỉ là sản xuất ra người máy mà thôi... Những người máy có nhiều tài năng trí tuệ như thế sẽ trở thành Lê-nin, Mao-trạch-Đông, Bôn-Bốt. *Tảo chăm chú nghe Giang dông dài một cách say sưa, đoạn thong thả nói:*

- Như vậy, giáo dục là đào tạo, huấn luyện. Nói chung là giảng dạy, giáo huấn, chỉ bảo, hướng dẫn tập luyện cho học sinh tiên bộ là rất cần thiết cho đời sống con người, nhưng phải là những con người lương thiện, đạo đức chứ gì? Vậy ta lấy chuẩn mức nào để đào tạo?

- Nhắc để chị nhớ, ngày xưa Quản Tự đã nêu lên ý nghĩa mà chị hỏi như sau:

“-Nhất niên chi kế mạc như thọ cốc;

-Thập niên chi kế mạc như thọ mộc;

-Bách niên chi kế mạc như thọ nhân”.

Nói gọn lại là: -Kế hoạch một năm, trồng lúa; -kế hoạch mười năm, trồng cây; -kế hoạch trăm năm, trồng người. Chị thấy không, quan niệm người xưa đã cho rằng không có kế hoạch nào quan trọng và cao quý cho bằng kế hoạch trồng người. Giáo dục chính là công việc trồng

người chị có hay chăng? Nghĩa là chúng ta đang truyền đạt những tri thức và rèn luyện kỹ năng và cách sống, cũng như tâm hồn và tư tưởng có đạo đức cần thiết cho học sinh của mình, giúp cho học sinh có được năng lực, phẩm chất, nhân cách sao cho phù hợp với mục đích “Kế hoạch trồng người” chị ạ! *Tảo cười giọng:*

- Hừ! Đó là mục đích và phương hướng giáo dục của thời xưa, còn bây giờ nè! Những vụ thảm sát tại học đường đang là tiếng chuông cảnh tỉnh đối với ngành giáo dục trong xã hội hiện tại. Chúng ta cùng suy tư xem, dùng cách thức mà chúng ta đã được giáo dục và chúng ta cũng đang là người giáo dục. Để tìm ra một cách nào đó hầu cải tiến phương hướng giáo dục sao cho tốt đẹp hơn; ngăn ngừa dưới mọi hình thức bạo động khởi đầu từ nhà trường rồi sẽ lan ra ngoài xã hội còn khủng khiếp hơn nhiều... Em thấy giáo dục hiện giờ chỉ lo “bề ngoài” mà không ngó ngang gì đến “bề trong”. Khiến tình trạng mất quân bình, làm hụt hẫng đời sống nội tâm, khiến không có tinh đạo đức và phương hướng trong mọi hoạt động. Đó là nguyên nhân, dẫn đến hậu quả làm xáo trộn và hỗn loạn trong đời sống cá nhân. Tuổi trẻ chỉ lo chạy theo những “mốt” ăn chơi xa láng, trác táng, yêu cuồng sống vội, với cuộc sống thác loạn... Gây xáo trộn bản thân, gia đình, xã hội. Phụ huynh thì chỉ lo làm giàu, thăng tiến nghề nghiệp, để đạt tới lợi lộc, danh vọng. Coi đó là mục đích của đời người v.v... Nên sinh ra vô số những vụ tàn sát tại các trường ở Mỹ là điều không tránh khỏi đúng không anh?

- Chị nói đúng, vậy theo chị thì cần chấn chỉnh, phục hồi và tái tạo giáo dục bằng cách nào nào bây giờ? *Tảo ra vẻ trầm ngâm một lát rồi nói:*

- Muốn mọi sự được tốt đẹp, thì trước tiên phải đặt tinh thần đạo đức lên hàng đầu. Nếu tinh thần mà nô lệ vật chất thì con người sẽ bị sa đọa, tha hóa; tụt xuống cấp thấp. Con người mà có được cuộc sống cao đẹp là do đời sống tinh thần mang lại. Còn về tài năng, bằng cấp, danh vọng, tiền của chỉ là phụ thuộc nếu so với tinh thần... Lịch sử đã chứng minh, những con người tài cao trí lớn mà thiếu tinh thần đạo đức, sẽ trở nên những Hitler thời nay mà thôi. Cho nên, giáo dục quan trọng nhất là đào tạo tâm hồn và tư tưởng con người.

- Chị muốn nói tới “Đức Dục” ư?!

- Đúng vậy, nhà trường chỉ chăm lo đào tạo về “Trí” mà lơ là về “Đức”. Thiết nghĩ: Đó nguyên nhân, còn những vụ thảm sát ở học đường chính là hậu quả anh ạ!

Tảo Giang

